

ORGANIZMDAGI GORMANAL MO'TADILLIK .

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi

Jamoat salomatligi texnikumi

OCHILOV O'KTAMJON SAYITQULOVICH

Annotatsiya : Ushbu maqola **gormonlar o'zgarishlar jarayonlarida yuzaga keladigan muammolarda** zamonaviy davolash usullarini qo'llash , zamonaviy texnikalardan foydalanishga mo'ljallangan .

Abstract: This article is intended to introduce modern treatment methods and techniques for problems arising during hormonal changes..

Аннотация: Целью данной статьи является ознакомление с современными методами и способами лечения проблем, возникающих при гормональных изменениях.

Kirish . Gormonal muvozanat bir yoki bir nechta gormonlar - tanangizning kimyoviy xabarchilari juda ko'p yoki juda kam bo'lganda sodir bo'ladi. Bu gormonlar bilan bog'liq turli xil sharoitlarni ifodalashi mumkin bo'lgan keng atama.

Asosiy qism . Gormonlar - bu sizning qoningiz orqali organlar, teri, mushaklar va boshqa to'qimalarga xabarlar olib borish orqali tanangizdagi turli funktsiyalarni muvofiqlashtiradigan kimyoviy moddalar. Bu signallar tanangizga nima qilish kerakligini va buni qachon qilish kerakligini aytadi. Gormonlar hayot va sog'liq uchun zarurdir.

Olimlar hozirgacha inson tanasida 50 dan ortiq gormonlarni aniqladilar.

Gormonlar va ularni yaratadigan va chiqaradigan to'qimalarning ko'pchiligi (asosan bezlar) sizning endokrin tizimingizni tashkil qiladi. Gormonlar tanadagi ko'plab jarayonlarni boshqaradi, jumladan:

- Metabolizm.
- Gomeostaz (doimiy ichki muvozanat).
- O'sish va rivojlanish.
- Jinsiy funktsiya.
- Ko'paytirish.
- Uyqu-uyg'onish davri.
- Kayfiyat.

Gormonal nomutanosiblik sizda bir yoki bir nechta gormonlar juda ko'p yoki juda kam bo'lsa sodir bo'ladi. Bu gormonlar bilan bog'liq turli xil sharoitlarni ifodalashi mumkin bo'lgan keng atama. Gormonlar kuchli signaldir. Ko'pgina gormonlar uchun ularning bir oz ko'p yoki juda oz bo'lishi tanangizda katta o'zgarishlarga olib kelishi va davolanishni talab qiladigan ba'zi holatlarga olib kelishi mumkin.

Ba'zi gormonal nomutanosibliklar vaqtinchalik, boshqalari esa surunkali (uzoq muddatli) bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, ba'zi gormonal nomutanosibliklar davolanishni talab qiladi, shuning uchun siz jismonan sog'lom bo'lishingiz mumkin, boshqalari esa sog'lig'ingizga ta'sir qilmasligi mumkin, ammo hayot sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Gormonal nomutanosiblik qanday holatlarga olib keladi?

O'nlab tibbiy sharoitlar gormonal muammolar tufayli yuzaga keladi. Aksariyat gormonlar uchun ularning juda ko'p yoki juda kam bo'lishi sizning sog'lig'ingiz bilan bog'liq alomatlar va muammolarni keltirib chiqaradi. Ushbu nomutanosibliklarning aksariyati davolanishni talab qilsa-da, ba'zilari vaqtinchalik bo'lishi mumkin va o'z-o'zidan ketishi mumkin. Gormonlar bilan bog'liq eng keng tarqalgan holatlarga quyidagilar kiradi:

Betartib hayz ko'rish (davrlar): hayz ko'rish siklida bir nechta gormonlar ishtirok etadi. Shu sababli, bir yoki bir nechta gormonlarning nomutanosibliigi hayz ko'rishning buzilishiga olib kelishi mumkin. Betartib hayz ko'rishga olib keladigan gormonlar bilan

bog'liq o'ziga xos sharoitlar polikistik tuxumdon sindromi (PCOS) va amenoreyani o'z ichiga oladi.

Bepushtlik: Gormonal nomutanosiblik ayollarda bepushtlikning asosiy sababidir. PCOS va anovulyatsiya kabi gormonlar bilan bog'liq holatlar bepushtlikka olib kelishi mumkin. Erkaklar, shuningdek, unumdorlikka ta'sir qiluvchi gormonal nomutanosibliklarga duch kelishi mumkin, masalan, past testosteron darajasi (gipogonadizm).

Akne: Akne birinchi navbatda tiqilib qolgan teshiklardan kelib chiqadi. Ko'pgina omillar akne paydo bo'lishiga yordam bergan bo'lsa-da, gormonal o'zgarishlar, ayniqsa balog'at davrida, muhim omil hisoblanadi. Balog'at davrida gormonlar faollashganda yog' bezlari, shu jumladan yuzingizdagi teridagi bezlar rag'batlantiriladi.

Gormonal akne (kattalar aknesi): Gormonal akne (kattalar akne) gormonal o'zgarishlar teringiz ishlab chiqaradigan yog' miqdorini oshirganda rivojlanadi. Bu, ayniqsa, homiladorlik, menopauza va testosteron terapiyasini olayotgan odamlar uchun keng tarqalgan.

Qandli diabet: Qo'shma Shtatlarda eng keng tarqalgan endokrin (gormonlar bilan bog'liq) kasallik diabetdir. Qandli diabetda oshqozon osti bezi insulin gormonini ishlab chiqarmaydi yoki tanangiz uni to'g'ri ishlatmaydi. Qandli diabetning bir nechta turlari mavjud. Eng keng tarqalgan 2-toifa diabet, 1-toifa diabet va homiladorlik qandli diabet. Qandli diabet davolashni talab qiladi.

Qalqonsimon bez kasalligi: Qalqonsimon bez kasalliklarining ikkita asosiy turi hipotiroidizm (past qalqonsimon gormonlar darajasi) va hipertiroidizm (qalqonsimon gormonlar darajasi yuqori). Har bir holat bir nechta mumkin bo'lgan sabablarga ega. Qalqonsimon bez kasalligi davolanishni talab qiladi.

Semirib ketish: Ko'pgina gormonlar tanangiz oziq-ovqatga muhtojligingiz va tanangiz energiyadan qanday foydalanishiga qanday ta'sir qilishi mumkin, shuning uchun ba'zi gormonlar muvozanati yog'ni saqlash shaklida kilogramm ortishiga olib

kelishi mumkin. Masalan, ortiqcha kortizol (gormon) va past qalqonsimon gormonlar (hipotiroidizm) semirishga yordam beradi. Albatta yana davom ettirishimiz mumkin.

Xulosa . Agar siz yangi, doimiy alomatlarini boshdan kechirayotgan bo'lsangiz, tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderingiz bilan gaplashish muhimdir. Ular sizning alomatlarigizning sababini aniqlashga yordam beradigan testlarni buyurishi mumkin. Gormonlar murakkab va kuchli kimyoviy moddalardir. Agar ulardan biri yoki bir nechta ishlamay qolsa, bu sizning tanangizni nazorat qilmasligingizni his qiladigan ba'zi alomatlariga olib kelishi mumkin. Agar sizda yangi va doimiy alomatlar bo'lsa, tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderingiz bilan gaplashish muhimdir. Ular gormonal nomutanosiblik yoki boshqa holat sabab bo'lganligini aniqlash uchun ba'zi testlarni buyurishlari mumkin. Qanchalik tez yordam va davolanish uchun murojaat qilsangiz, shunchalik tez o'zingizni his qila olasiz

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Hormone Health Network. Men's Health (https://www.hormone.org/your-health-and-hormones/mens-health). Accessed 4/4/2022.
2. Hormone Health Network. Women's Health (https://www.hormone.org/your-health-and-hormones/womens-health). Accessed 4/4/2022.
3. McLaughlin MB, Jialal I. Biochemistry, Hormones (https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK541112/). [Updated 2021 Jul 22]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island, FL: StatPearls Publishing; 2021 Jan. Accessed 4/4/2022.
4. Society for Endocrinology. Hormones (https://www.yourhormones.info/hormones/). Accessed 4/4/2022.